

Plan wynikowy dla klasy 6. Klucz do historii

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
O WOLNOŚĆ NASZĄ I WASZĄ						
1	W XVIII wieku* Zagadnienia: • kultura oświecenia, rewolucja francuska	Uczeń rozumie pojęcie „oświecenie”, wie, co czym jest trójpodział władz, wie kiedy rozpoczęła się rewolucja francuska.	Uczeń wymienia najważniejszych myślicieli oświecenia, wie, kto był ostatnim królem Francji.	Uczeń krótko omawia koncepcje najważniejszych myślicieli oświecenia, wymienia pozytywne i negatywne skutki rewolucji francuskiej.	Uczeń rozumie znaczenie zdobycia Bastylji w okresie rewolucji francuskiej.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
2	Dał nam przykład Bonaparte* Zagadnienia: • podboje napoleońskie, Legiony Polskie, Księstwo Warszawskie	Uczeń wie, kim był Napoleon, wie, kiedy powstało Księstwo Warszawskie, wie, kto i kiedy napisał <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> .	Uczeń wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie, zna na pamięć hymn Polski.	Uczeń wymienia osiągnięcia Napoleona, opowiada o powstaniu Legionów Polskich.	Uczeń rozumie znaczenie <i>Kodeksu Napoleona</i> , ocenia działania Napoleona – ogólnie i w odniesieniu do Polaków.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
3	Noc Listopadowa Zagadnienia: • przyczyny powstania listopadowego, wybuch powstania	Uczeń zna datę rozpoczęcia powstania listopadowego.	Uczeń wskazuje na mapie Królestwo Polskie, wie, kim był Piotr Wysocki, wymienia przyczyny rozpoczęcia powstania listopadowego.	Uczeń wymienia osiągnięcia Polaków w latach 1815–1830, opowiada o wydarzeniach Nocy Listopadowej.	Uczeń rozumie potrzebę masowego uczestnictwa Polaków w powstaniu listopadowym.	formy walki o niepodległość
4	Armaty pod stoczkiem Zagadnienia: • wojna polsko-rosyjska, upadek powstania listopadowego.	Uczeń wie, kiedy rozegrała się bitwa pod Grochowem.	Uczeń wymienia i wskazuje na mapie najważniejsze bitwy powstania listopadowego, wie, kim byli Józef Chłopicki i Emilia Plater.	Uczeń wymienia przyczyny klęski powstania listopadowego.	Uczeń ocenia powstanie listopadowe.	formy walki o niepodległość
5	W cieniu Cytadeli Zagadnienia: • represje po powstaniu, zsyłki na Sybir	Uczeń wie, czym była Cytadela Warszawska.	Uczeń wymienia represje stosowane wobec Polaków przez cara po powstaniu listopadowym, pokazuje na mapie Syberię.	Uczeń potrafi wskazać elementy obronne Cytadeli Warszawskiej, opowiada o warunkach życia skazańca na Syberii.	Uczeń ocenia sens wybuchu powstania listopadowego w obliczu zaistniałych represji.	formy walki o niepodległość

* Gwiazdką oznaczono tematy spoza podstawy programowej. Wymagania dotyczące lekcji dodatkowych zależą od tego, czy nauczyciel wyznaczy temat ten jako obowiązkowy czy nadobowiązkowy – wówczas wymagania dotyczyć będą oceny celującej.

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
6	Wielka Emigracja Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> kultura polska na emigracji, emisariusze 	Uczeń wie, czym jest emigracja, kim byli Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki i Fryderyk Chopin.	Uczeń wymienia rodzaje emigracji, pokazuje na mapie państwa, do których najczęściej emigrowali Polacy w XIX wieku.	Uczeń wyjaśnia termin „Wielka Emigracja”.	Uczeń omawia działalność polityczną Wielkiej Emigracji.	życie na emigracji
7	„Poszli nasi w bój bez broni...” Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> przyczyny i przebieg powstania styczniowego 	Uczeń wie, czym była branka.	Uczeń wie, czym były demonstracje patriotyczne i kto brał w nich udział, wie, kim był Romuald Traugutt.	Uczeń wymienia reformy wprowadzone w Królestwie Polskim po śmierci cara Mikołaja I, wie, kim był Stanisław Brzóska, rozumie, dlaczego powstańcy styczniowi podjęli walkę partyzancką.	Uczeń, korzystając z ilustracji i tekstu źródłowego, opowiada o przebiegu bitew powstania styczniowego, * jeśli to możliwe, odnajduje w swojej okolicy miejsca związane z powstaniem styczniowym i zna jego lokalnych bohaterów.	formy walki o niepodległość
8	O polską mowę Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> walka Polaków z germanizacją i rusyfikacją 	Uczeń wie, czym były rusyfikacja i germanizacja.	Uczeń wie, czym jest cenzura, omawia sytuację Polaków w poszczególnych zaborach, opowiada o oporze Polaków wobec germanizacji, wie, kim był Otto von Bismarck.	Uczeń wymienia, jakie represje spadły na Polaków po powstaniu styczniowym, zna treść <i>Roty</i> Marii Konopnickiej.	Uczeń rozumie treść <i>Roty</i> , ocenia znaczenie oporu Polaków wobec zaborców.	formy walki o niepodległość
9	Ku pokrzepieniu serc Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> twórcy kultury polskiej przełomu XIX i XX wieku 	Uczeń wie, kim byli Jan Matejko, Henryk Sienkiewicz i Maria Skłodowska-Curie, oraz potrafi krótko opowiedzieć o ich twórczości i działalności.	Uczeń wie, kim byli Stanisław Wyspiański, Bolesław Prus, Stanisław Moniuszko, Helena Modrzejewska, potrafi krótko opowiedzieć o ich twórczości i działalności, rozpoznaje najważniejsze obrazy Jana Matejki.	Uczeń rozumie znaczenie rozwoju kultury i nauki dla podtrzymania ducha narodowego.	Uczeń zauważa wzrost znaczenia kobiet w rozwoju nauki i kultury w XIX wieku.	formy walki o niepodległość
10	Nowe państwo w Ameryce Północnej* Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> lekcja dodatkowa, ciekawostki 	Uczeń wie, kim byli Jerzy Waszyngton i Kazimierz Pułaski, zna datę ogłoszenia <i>Deklaracji Niepodległości</i> .	Uczeń pokazuje na mapie pierwsze stany tworzące USA, zna datę ogłoszenia amerykańskiej konstytucji.	Uczeń podaje przyczyny wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych.	Uczeń rozumie znaczenie <i>Deklaracji Niepodległości</i> .	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*

WIEK PARY I ŻELAZA

11	Narodziny fabryki Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> rewolucja przemysłowa, praca w fabryce 	Uczeń wie, kim był James Watt.	Uczeń rozumie znaczenie wynaleźenia maszyny parowej, umie wyjaśnić termin „rewolucja przemysłowa”, opowiada o życiu XIX-wiecznego robotnika.	Uczeń wymienia zagrożenia, jakie stwarzała praca w XIX-wiecznej fabryce.	Uczeń opowiada o organizacji produkcji w XIX wieku i wcześniejszych czasach.	miasto przemysłowe
12	Koleją do przodu Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> zmiany w komunikacji – kolej, parowiec, samochód, samolot 	Uczeń wie, kto i kiedy wynalazł lokomotywę parową.	Uczeń, rozumie, jakie znaczenie miał rozwój transportu w XIX wieku.	Uczeń wymienia pozytywne i negatywne skutki rozbudowy kolei, wie, kiedy pojawiły się pierwsze samochody i samoloty.	Uczeń opowiada o życiu i zagładzie Indian, wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze kanały usprawniające transport morski.	miasto przemysłowe
13	Wycieczka do XIX-wiecznego miasta Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> życie codzienne w przemysłowym mieście XIX wieku 	Uczeń, wie, kim był Stanisław Staszic, wymienia narodowości zamieszkujące Łódź w XIX wieku.	Uczeń wymienia charakterystyczne elementy przemysłowego miasta XIX wieku, charakteryzuje trzy zabory pod względem uprzemysłowienia, opowiada o życiu robotników w XIX-wiecznej Łodzi.	Uczeń wskazuje różnice między miastem w XIX wieku i wcześniejszych epokach, dostrzega wpływ rozwoju przemysłu na życie codzienne ludzi, wskazuje na mapie ośrodki przemysłu na ziemiach polskich w XIX wieku.	Uczeń umie odczytywać i interpretować dane dotyczące rozwoju demograficznego.	miasto przemysłowe
14	Zostań Edisonem* Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> największe wynalazki XIX i początków XX wieku 	Uczeń zna największe wynalazki XIX i początków XX wieku.	Uczeń wie, kim był Thomas Edison oraz jak w dawnych czasach ludzie oświetlali swoje domy, rozumie znaczenie wprowadzenia do użytku szczepionek i aspiryny.	Uczeń wie, kim byli Ignacy Łukasiewicz i Ludwik Pasteur, zna daty wynaleźienia żarówki, i telefonu oraz wyświetlenia pierwszego filmu.	Uczeń potrafi wyjaśnić, w jaki sposób wynalazki XIX wieku przyczyniły się do rozwoju cywilizacji.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
15	Wielcy podróżnicy i odkrywcy* Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> wyprawy odkrywcze na obszarach Afryki, Australii, Azji, Antarktydy i Arktyki 	Uczeń pokazuje na mapie Afrykę i Australię.	Uczeń zna cele podróży badawczych podejmowanych w XIX wieku.	Uczeń pokazuje na mapie miejsca najważniejszych odkryć geograficznych i podróży w XIX wieku, wie, kim byli Paweł Edmund Strzelecki i Roald Amundsen.	Uczeń wymienia skutki i rozumie znaczenie podróży odkrywczych w XIX wieku.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
POLSKA ODRODZONA						
16	Wielka Wojna i sprawa polska Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> geneza I wojny światowej, polskie orientacje w przededniu wojny 	Uczeń zna datę rozpoczęcia I wojny światowej, wie, kim był Józef Piłsudski.	Uczeń wyjaśnia, dlaczego wojnę z lat 1914–1918 nazywamy światową, wskazuje na mapie najważniejszych uczestników wojny, wie, kim był Roman Dmowski.	Uczeń wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej, wyjaśnia termin „wojna pozycyjna”, rozumie znaczenie nowych typów broni dla przebiegu wojny, omawia dwie polskie orientacje polityczne w przededniu wybuchu wojny.	Uczeń omawia podobieństwa i różnice między dwoma polskimi orientacjami politycznymi.	odrodzenie państwa polskiego
17	Polacy na frontach Wielkiej Wojny Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> polskie formacje zbrojne, polityka mocarstw wobec sprawy polskiej 	Uczeń wie, kim był Ignacy Paderewski.	Uczeń wymienia skutki ogłoszenia Aktu 5 listopada, wie, jaką rolę odegrał w procesie odzyskania niepodległości Ignacy Paderewski, rozpoznaje mapę ukazującą Europę w czasie I wojny światowej, wskazuje na niej ziemie polskie.	Uczeń opowiada, jak powstały Legiony Polskie, wie, kiedy ogłoszono Akt 5 listopada, wie, kim był Józef Haller.	Uczeń wyjaśnia, jakie znaczenie miał Akt 5 listopada, rozumie znaczenie powstania Komitetu Narodowego Polskiego w procesie odzyskiwania niepodległości.	odrodzenie państwa polskiego
18	Budowa nowych granic Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> pokój wersalski, walka o granice Polski 	Uczeń wyjaśnia, dlaczego Święto Niepodległości przypada 11 listopada.	Uczeń wymienia skutki I wojny światowej, wskazuje na mapie nowe państwa powstałe w jej wyniku, wie, kiedy odbyła się konferencja w Paryżu i jakie były jej postanowienia, pokazuje na mapie granice odrodzonej Polski.	Uczeń opowiada o początkach niepodległego państwa polskiego, wie, czym jest plebiscyt.	Uczeń pokazuje na mapie miejsca powstań i plebiscytów z lat 1918–1921, rozumie znaczenie wystąpienia Orłąt Lwowskich.	odrodzenie państwa polskiego
19	Bitwa Warszawska Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> wojna polsko-bolszewicka 	Uczeń rozumie znaczenie terminów „komuniści” i „Armia Czerwona”, zna datę Bitwy Warszawskiej.	Uczeń rozumie znaczenie terminów „propaganda” i „bolszewicy”, wie, kim był Włodzimierz Lenin.	Uczeń wie, kiedy wybuchła rewolucja w Rosji, wymienia przyczyny i skutki wojny Polski z bolszewicką Rosją, opowiada o przebiegu Bitwy Warszawskiej.	Uczeń rozumie określenie „cud nad Wisłą”.	odrodzenie państwa polskiego
20	II Rzeczpospolita Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> powojenna odbudowa, ustrój polityczny II Rzeczypospolitej 	Uczeń wie, kim był Józef Piłsudski.	Uczeń wie, jaki był ustrój II RP, wie, kim byli Władysław Grabski i Wincenty Witos, wymienia i wskazuje na mapie sąsiadów II RP.	Uczeń omawia sytuację II Rzeczypospolitej w momencie odzyskania niepodległości, wymienia problemy i trudności II Rzeczypospolitej, zna datę przewrotu majowego, wymienia jego przyczyny i skutki.	Uczeń ocenia działania Józefa Piłsudskiego, wskazuje najważniejsze różnice między konstytucjami marcową i kwietniową.	odrodzenie państwa polskiego

21	Osiągnięcia II Rzeczypospolitej* Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> port w Gdyni, COP, oświata i kultura 	Uczeń pokazuje na mapie Gdynię i COP.	Uczeń wymienia problemy gospodarcze i kulturowe II Rzeczypospolitej.	Uczeń wie, kim byli Eugeniusz Kwiatkowski, Stefan Żeromski, Władysław Reymont i Julian Tuwim, omawia sytuację oświaty w II Rzeczypospolitej.	Uczeń wie, kim byli Stefan Banach i Janusz Kusociński, rozumie znaczenie budowy Gdyni i COP, dokonuje oceny osiągnięć II Rzeczypospolitej.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
22	Kraj wielu narodów* Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> mniejszości narodowe II Rzeczypospolitej 	Uczeń wie, czym jest mniejszość narodowa.	Uczeń wymienia mniejszości narodowe i etniczne II RP, wskazuje na mapie obszary zamieszkałe przez te mniejszości.	Uczeń zna przyczyny i skutki wielonarodowości II RP.	Uczeń umie odczytać z diagramu informacje dotyczące mniejszości narodowych, porównuje sytuację narodowościową II RP i współczesnej Polski.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*

NASZA NAJWIĘKSZA WOJNA

23	Czy będzie wojna? Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> faszystowskie Włochy, nazistowskie Niemcy, stalinowski ZSRR, przyczyny II wojny światowej 	Uczeń wie, kim byli Adolf Hitler i Józef Stalin.	Uczeń wie, kim był Benito Mussolini, rozumie i wyjaśnia pojęcia „fasyzm” i „totalitaryzm”, charakteryzuje totalitaryzmy w Niemczech i ZSRR, wymienia chronologicznie działania Hitlera przed wybuchem II wojny światowej.	Uczeń charakteryzuje totalitaryzm we Włoszech, wie, jakie decyzje zapadły w Monachium w 1938 roku.	Uczeń rozumie zagrożenie, jakim dla Europy były totalitaryzmy.	Polska w okresie II wojny światowej
24	Najazd z dwóch stron Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> sojusz III Rzeszy i ZSRR, wojna obronna Polski 	Uczeń wie, kiedy wybuchła II wojna światowa, zna datę napaści ZSRR na Polskę.	Uczeń zna treść i skutki paktu Ribbentrop–Mołotow, wymienia i wskazuje na mapie miejsca ważniejszych walk podczas wojny obronnej Polski we wrześniu 1939 roku.	Uczeń zna datę podpisania paktu Ribbentrop–Mołotow.	Uczeń rozumie przyczyny klęski poniesionej przez Polskę we wrześniu 1939 roku.	Polska w okresie II wojny światowej
25	Okupowany kraj Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> polityka Niemiec i ZSRR w stosunku do okupowanych ziem polskich 	Uczeń wie, czym były obozy koncentracyjne, i podaje przykład takiego obozu, wie, czym były getta.	Uczeń wskazuje na mapie granicę między okupacją niemiecką i radziecką w 1939 roku oraz Generalne Gubernatorstwo, opowiada, czym była i jak przebiegała łapanka, opowiada o warunkach życia w getcie, wie, czym był Holokaust, wie, kim była Irena Sendlerowa, zna datę zbrodni katyńskiej.	Uczeń wyjaśnia, kiedy i dlaczego wybuchło powstanie w getcie warszawskim, podaje inne (poza Ireną Sendlerową) przykłady osób ratujących Żydów podczas wojny, opowiada o metodach prześladowań Polaków stosowanych przez niemieckich okupantów.	Uczeń rozumie, jak ważna i trudna była decyzja o wybuchu powstania w getcie warszawskim oraz dlaczego należy pamiętać o zbrodni katyńskiej.	Polska w okresie II wojny światowej

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
26	Polskie państwo podziemne Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> różne formy oporu Polaków wobec okupantów 	Uczeń wie, czym były Armia Krajowa i Szare Szeregi.	Uczeń wie, kim byli Cichociemni, opowiada o życiu codziennym i działalności partyzantów, wie, kim byli Stefan Rowecki „Grot”, Jan Bytnar „Rudy”, Tadeusz Zawadzki „Zośka”, Witold Pilecki, oraz opowiada o działalności tych bohaterów.	Uczeń wie, czym było polskie państwo podziemne, wymienia i omawia formy walki Polaków z okupantami, wie, kim byli Henryk Dobrzański „Hubal”, Jan Piwnik „Ponury”, oraz opowiada o działalności tych bohaterów.	Uczeń rozumie znaczenie poznanych bohaterów dla Polski.	Polska w okresie II wojny światowej
27	Polacy na frontach II wojny* Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> polskie formacje zbrojne na frontach II wojny światowej 	Uczeń wie, kim byli Władysław Sikorski i Władysław Anders, wskazuje na mapie Anglię.	Uczeń wskazuje na mapie Tobruk, Narwik, Monte Cassino, szlak armii Andersa i armii Berlinga (Lenino), zna daty bitew o Anglię i pod Monte Cassino, wyjaśnia termin „desant”.	Uczeń rozumie konieczność walki Polaków na wszystkich frontach II wojny światowej.	Uczeń odczytuje z planu przebieg bitwy pod Monte Cassino, ocenia znaczenia walk Polaków na różnych frontach II wojny światowej.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej
28	Powstanie warszawskie Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> przyczyny, przebieg i konsekwencje powstania warszawskiego 	Uczeń zna datę dzienną rozpoczęcia powstania warszawskiego.	Uczeń wyjaśnia, na czym polegała akcja „Burza”, wie, ile dni trwało powstanie, zna skutki powstania warszawskiego.	Uczeń wie, kiedy rozegrała się i jakie miała znaczenie bitwa pod Stalingradem, wie, jakie znaczenie miała akcja „Burza”, wie, jaką rolę w powstaniu warszawskim odgrywali harcerze i sanitariuszki, wymienia przyczyny klęski powstania warszawskiego.	Uczeń potrafi odczytać na planie Warszawy przebieg powstania, ocenia powstanie warszawskie.	Polska w okresie II wojny światowej
29	Koniec największej z wojen* + Wojna na morzach* Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> zakończenie II wojny światowej, specyfika działań morskich w czasie II wojny światowej 	Uczeń wie, kiedy zakończyła się II wojna światowa.	Uczeń pokazuje na mapie fronty II wojny światowej, omawia rolę Polaków w zwycięstwie nad Niemcami, wyjaśnia pojęcie „alianci”.	Uczeń rozumie rolę Stanów Zjednoczonych w okresie II wojny światowej, wyjaśnia pojęcia „desant”, „kamikaze”, „U-Boot”, pokazuje na mapie nowe granice państw.	Uczeń rozumie znaczenie walki na morzu podczas II wojny światowej, zna datę ataku Japończyków na Pearl Harbor.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej

ZALEŻNI OD WSCHODNIEGO SĄSIADA

30	<p>Podział świata, skutki wojny</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie się powojennego ładu, migracje, zimna wojna 	Uczeń wie, czym jest NATO.	Uczeń wymienia skutki II wojny światowej, wie, że Niemcy były podzielone na RFN i NRD, wie, czym był Układ Warszawski, rozumie pojęcia „żelazna kurtyna”, „zimna wojna”, „wyścig zbrojeń”.	Uczeń pokazuje na mapie szlaki powojennych przesiedleń, opowiada o podziale państwa niemieckiego, wie, kim byli Jurij Gagarin i Neil Armstrong, zna datę lądowania człowieka na Księżycu.	Uczeń opowiada o przyczynach i skutkach podziału państwa niemieckiego, rozumie znaczenie USA w powojennej odbudowie Europy.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej
31	<p>Wielka odbudowa</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> granice powojennej Polski, odbudowa kraju ze zniszczeń, przemiany gospodarcze na wsi i w mieście 	Uczeń pokazuje na mapie powojenne granice Polski oraz wymienia jej sąsiadów.	Uczeń wymienia skutki II wojny światowej dla ziem polskich, wie, czym są Ziemie Odzyskane, Pałac Kultury i Nauki w Warszawie, rozumie pojęcie „analfabetyzm”, opowiada o odbudowie kraju ze zniszczeń wojennych.	Uczeń wie, czym była reforma rolna, wie, w jakich okolicznościach powstała Nowa Huta, wie, kim byli „Żołnierze Wyklęci”.	Uczeń wymienia i omawia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie polskim po II wojnie światowej.	Polska Rzeczpospolita Ludowa
32	<p>Władza i zwykli ludzie</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie się komunistycznej władzy w Polsce 	Uczeń wie, kim był Bolesław Bierut, wie, czym była PZPR.	Uczeń zna pojęcia „Milicja Obywatelska” i „cenzura”, wymienia najważniejsze uroczystości państwowe obchodzone w PRL.	Uczeń opowiada, jak komuniści przejęli władzę w Polsce, podaje przykłady komunistycznej propagandy.	Uczeń wyjaśnia, na czym polegała zależność PRL od ZSRR, wie, kim był Jan Rodowicz „Anoda”.	Polska Rzeczpospolita Ludowa
33	<p>Opozycja i Kościół katolicki</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> stosunki władza–Kościół, opozycja demokratyczna 	Uczeń wie, kim był Jan Paweł II (Karol Wojtyła).	Uczeń zaznacza na osi czasu daty najważniejszych wystąpień społecznych przeciw władzom PRL, wie, kim był Stefan Wyszyński, wie, czym były obchody tysiąclecia chrztu Polski, rozumie i wyjaśnia termin „opozycja”, wie, kiedy wybrano Karola Wojtyłę na papieża.	Uczeń zna daty najważniejszych wystąpień społecznych przeciw władzom PRL, rozumie i wyjaśnia termin „KOR”.	Uczeń rozumie rolę i znaczenie Kościoła katolickiego w powojennej Polsce.	Polska Rzeczpospolita Ludowa
34	<p>Solidarność ludzi wolnych</p> <p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> powstanie „Solidarności”, stan wojenny 	Uczeń zna daty powstania „Solidarności” i wprowadzenia stanu wojennego.	Uczeń wie, kim byli Wojciech Jaruzelski, Lech Wałęsa i Jerzy Popiełuszko.	Uczeń wymienia główne postanowienia porozumień sierpniowych, podaje przyczyny i skutki wprowadzenia stanu wojennego.	Uczeń wymienia przyczyny kryzysu gospodarczego w PRL na przełomie lat 70. i 80. XX wieku, ocenia wprowadzenie stanu wojennego.	Solidarność i powstanie III Rzeczypospolitej

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
35	Niezbędnik PRL-u* Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • charakterystyczne elementy życia codziennego w PRL 	Uczeń wie, czym były kolejki do sklepów i kartkowy system zaopatrzenia.	Uczeń wie, czym były pochody pierwszomajowe i <i>Dziennik Telewizyjny</i> .	Uczeń wskazuje współczesny odpowiednik produktów używanych w PRL, rozumie trudną rzeczywistość społeczną okresu PRL.	Uczeń łączy zjawiska i produkty z panującym w PRL systemem politycznym.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*
ZNOWU W WOLNEJ POLSCE						
36	Polska państwem demokratycznym Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • okrągły stół, przemiany polityczne i gospodarcze po 1989 roku 	Uczeń zna datę pierwszych częściowo wolnych wyborów do parlamentu, wie, kim był Lech Wałęsa.	Uczeń wymienia przyczyny zorganizowania i postanowienia okrągłego stołu, zna datę rozpoczęcia obrad okrągłego stołu, wie, kim był Tadeusz Mazowiecki, wymienia zmiany polityczne i gospodarcze, które zaszły w wyniku przemian lat 1989–1990.	Uczeń dostrzega związek między działalnością „Solidarności” a obaleniem komunizmu w Polsce, zna datę pierwszych wolnych wyborów prezydenckich w Polsce, wie, kim był Leszek Balcerowicz, rozumie symboliczne znaczenie kształtu okrągłego stołu.	Uczeń potrafi wyjaśnić, dlaczego wybory 4 czerwca nie były w pełni wolne, potrafi ocenić przemiany z lat 1989–1990.	Solidarność i powstanie III Rzeczypospolitej
37	Ustrój państwa polskiego Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • władza ustawodawcza, wykonawcza i sędziowska 	Uczeń wie, czym jest konstytucja, wie, kto w Polsce sprawuje urząd prezydenta.	Uczeń dzieli władzę na ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską, wie, które organy sprawują w Polsce władzę ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską, odróżnia demokrację pośrednią od bezpośredniej, wie, czym są: ustawa, cisza wyborcza, referendum, wie, kto w Polsce sprawuje urząd premiera.	Uczeń podaje przykłady ustroju republikańskiego w historii, wymienia zadania poszczególnych władz we współczesnej Polsce, wie, czym jest Trybunał Konstytucyjny, wie, kto w Polsce sprawuje urząd marszałka sejmu.	Uczeń zna datę uchwalenia aktualnej konstytucji RP, wyjaśnia, dlaczego media nazywane są czwartą władzą.	państwo
38	Bądźmy samorządni Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • zadania i działanie samorządu lokalnego w Polsce 	Uczeń pokazuje na mapie województwo, w którym mieszka.	Uczeń wie, czym są władze samorządowe i w jakim celu zostały powołane, zna podział administracyjny kraju, pokazuje na mapie powiat i gminę, w których mieszka, wie, czym jest organizacja pozarządowa.	Uczeń wymienia przykłady organizacji pozarządowych.	Uczeń wymienia zadania województwa, powiatu i gminy.	„Mała Ojczyzna”

39	Prawa i obowiązki obywatela Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • prawa człowieka, prawa i obowiązki obywatela RP, prawa dziecka 	Uczeń wymienia podstawowe prawa człowieka.	Uczeń wyjaśnia, czym różni się znaczenie słów „człowiek” i „obywatel”, wymienia główne prawa i obowiązki obywatela RP, wie, jakie prawa mu przysługują z racji tego, że jest dzieckiem, i gdzie zostały one zapisane.	Uczeń zna dokumenty, w których spisane zostały prawa człowieka, podaje przykłady łamania praw człowieka i łamania praw dziecka.	Uczeń rozumie rolę Dekalogu w kształtowaniu się koncepcji praw człowieka, zna daty uchwalenia najważniejszych dokumentów, w których spisane zostały prawa człowieka, potrafi zadziałać, gdy są łamane prawa dziecka, wie, jakie funkcje pełnią Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka.	państwo
40	Jesteśmy w Unii Europejskiej i NATO Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • geneza i główne zadania UE i NATO 	Uczeń zna datę przystąpienia Polski do UE, wie, które miasto jest główną siedzibą władz UE, rozpoznaje symbole UE i NATO.	Uczeń zna datę przystąpienia Polski do NATO, wymienia pozytywne i negatywne strony członkostwa Polski w UE i NATO, wie, czym jest Parlament Europejski, wskazuje na mapie państwa należące do UE, wie, jaki utwór jest hymnem UE.	Uczeń opowiada o historii UE, wskazuje na mapie państwa należące do NATO.	Uczeń ocenia członkostwo Polski w UE i NATO.	wspólnota europejska
41	Zakupy nie tak dawno temu i dziś* Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • życie codzienne Polaków ostatniego ćwierćwiecza 	Uczeń podaje przykłady zmian, jakie zaszły w życiu codziennym Polaków od wczesnych lat 90. XX wieku do dziś.	Uczeń dostrzega tempo zmian, wskazuje ich dobre i złe strony.	Uczeń dostrzega różnice między rzeczywistością wczesnych lat 90. i dzisiejszą.	Uczeń wie, czym jest denominacja.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*

Nr lekcji	Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa
MIESZKAŃCY GLOBALNEJ WIOSKI						
42	Świat stał się mniejszy Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> globalizacja i jej konsekwencje 	Uczeń potrafi wyjaśnić sformułowanie „świat stał się mniejszy”.	Uczeń wie, czym są kultura masowa i globalizacja, wymienia dobre i złe strony globalizacji.	Uczeń podaje przykłady kultury masowej i globalizacji, dostrzega szanse i zagrożenia związane z globalizacją.	Uczeń dostrzega różnice między kulturą wyższą i niższą, wie, czym jest Bank Światowy.	problemy ludzkości
43	Problemy współczesnej Polski Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> problemy polskiego społeczeństwa początków XXI wieku, Polonia we współczesnym świecie 	Uczeń wie, czym jest Polonia.	Uczeń wymienia najważniejsze problemy współczesnej Polski, wymienia przyczyny współczesnej emigracji Polaków, wskazuje na mapie państwa, w których znajdują się największe skupiska Polaków.	Uczeń zastanawia się nad sposobami zaradzenia problemom współczesnej Polski, potrafi rozpoznać i nazwać różne formy protestów społecznych.	Uczeń dostrzega w swoim najbliższym otoczeniu przejawy problemów współczesnej Polski.	Solidarność i powstanie III Rzeczypospolitej, państwo
44	Zagrożenia współczesnego świata Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> zanieczyszczenie środowiska, wojny, terroryzm, głód, epidemie 	Uczeń , wie, czym jest terroryzm.	Uczeń wymienia największe zagrożenia współczesnego świata, wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych i najważniejszych zamachów terrorystycznych, wie, czym jest pandemia.	Uczeń podaje przykłady osób i organizacji walczących ze współczesnymi zagrożeniami.	Uczeń samodzielnie poszukuje rozwiązań współczesnych globalnych problemów.	problemy ludzkości
45	Siedem historycznych cudów Polski* Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> przykłady słynnych miejsc związanych z dziejami Polski 	Uczeń potrafi wymienić ważne zabytki związane z historią ziem polskich.	Uczeń pokazuje na mapie miejsca, w których znajdują się wybrane zabytki.	Uczeń opowiada o ważnych zabytkach ziem polskich.	Uczeń, wie, czym jest lista światowego dziedzictwa UNESCO, potrafi dokonać wyboru, który z zabytków najbardziej mu się podoba, i wyjaśnić, który uznaje za najważniejszy dla historii Polski.	temat dodatkowy – spoza podstawy programowej*